

Dkt. Roger Green, Matengenezo ya Sasa, Hotuba ya 15, Kuibuka kwa Uliberali

© 2024 Roger Green na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Roger Green katika kozi yake ya historia ya kanisa, Matengenezo ya Wakati Uliopo. Hii ni kipindi cha 15, Kupanda kwa Uliberali.

Hii ni tarehe muhimu katika historia ya kanisa, na nitataja hili kwa darasa na kwenu ninyi watu; tulizungumzia mapema kuhusu kile kilichokuwa kikiendelea Amerika katika karne ya 17, hasa kundi lililoitwa Quakers waliokuja Massachusetts Bay Colony.

Lakini katika tarehe hii, Oktoba 14, 1656, kulikuwa na sheria halisi iliyotungwa dhidi ya Waquaker ili kuhakikisha kwamba Waquaker hawakufika katika Koloni la Massachusetts Bay. Kwa hivyo hii ni tarehe muhimu katika historia ya kanisa: Oktoba 14. Kwa hivyo hiyo ni miaka mingi iliyopita kwamba hilo lilitokea, na kisha mambo, bila shaka, yakabadilika.

Kwa hivyo, nilitaka tu kutaja hilo pia. Sawa, na pia wanafunzi wanaokuja, tunafurahi kuwa nanyi, na tayari nimewaambia kwamba wanaweza kuondoka wakati wowote. Kwa hivyo wanaweza kuja na kuondoka wapendavyo, wanapotaka, hakuna shida.

Bila shaka, ninyi hamwezi, kwa hivyo hiyo ndiyo tofauti. Kwa hivyo, ndivyo ulivyo. Kwa hivyo, mngeweza, lakini najua ninyi ni nani.

Unaona, najua hili ni darasa dogo. Hili si darasa kubwa, kwa hivyo najua ni nani aliye hapa na ni nani hayupo. Kwa hivyo, hata hivyo, karibu kwa marafiki zetu leo.

Natumai imekuwa siku njema. Sawa, wacha nieleze tu, wacha nichukue dakika chache kwa watu wetu walio hapa, marafiki walio hapa, kuelezea tu mahali tulipo katika kozi hii, kisha tutaendelea. Tutamaliza hotuba hii kisha tuanze inayofuata kwa sababu tumepangwa kuanza hotuba ya saba leo tarehe 14 Oktoba.

Kwa hivyo, tunataka kuendelea na ratiba. Lakini hii ni kozi katika Matengenezo ya Kanisa hadi sasa. Kwa hivyo, tunaanza na Matengenezo ya Kanisa, na tunaangalia Matengenezo ya Kanisa kupitia macho ya John Calvin, na tunajaribu kuelewa jinsi Calvin alivyoitikia kanisa na jinsi alivyosaidia kuunda Uprotestanti.

Na kisha tunapitia kile kinachotokea kanisani katika karne ya 16, karne ya 17, karne ya 18, na kadhalika. Tunachokiona kanisani ni kama msukosuko. Na wakati mwingine kanisani, utapata, hotuba kabla ya hotuba tunayoendelea, tulizungumzia ukosoaji mkali uliokuja kanisani na kwa Ukristo na kujaribu kweli, baadhi ya watu walijaribu karibu kubomoa kanisa na Ukristo wa kihistoria.

Lakini basi kulikuwa na jambo la ajabu. Tunachokiita katika hotuba hii ni ufufuo wa kiinjistili wa kanisa. Kulikuwa na ufufuo kamili wa kanisa. Kwa hivyo ndivyo tunavyojifunza sasa.

Halafu, hotuba ya leo inahusu kile tunachokiita theolojia huria na jinsi theolojia huria ilivyokuwa jibu la mambo hayo yote mawili. Ilikuwa jibu la aina ya shaka kali iliyoibuka katika karne ya 17 na 18, lakini pia ilikuwa jibu la kuibuka tena kwa kiinjistili kwa sababu si kila mtu alikuwa sawa na hilo. Kwa hivyo unaona pendulum ikienda mbele na mbele na mbele katika kozi hiyo.

Pia, katika kozi hiyo, kuna maeneo fulani, kwa sababu haya ni Matengenezo ya sasa, maeneo fulani Ulaya Magharibi au Amerika, ambayo yanaonekana kuwa shughuli hiyo. Kwa hivyo, katika hotuba tutakayoanza leo, sanaa ya shughuli nchini Ujerumani ingeathiri maeneo mengine. Sawa.

Hata hivyo, hatujamaliza hotuba ya sasa, kuibuka upya kwa kiinjistili kanisani. Tunamzungumzia mtu anayeitwa John Wesley, na John Wesley alikuwa muhimu sana katika kuleta upya kanisa nchini Uingereza. Na sasa tunazungumzia sana theolojia yake, lakini sasa tunazungumzia theolojia inayoitwa upendo mkamilifu au wokovu kamili kutoka kwa dhambi zote.

John Wesley alihubiri fundisho la upendo mkamilifu. Na hivyo ndivyo tulivyo sasa. Tutamaliza tu kwa namna fulani kwa hilo.

Tulipokuwa tukifunga siku nyingine, tulitaja kwamba kulikuwa na mawili; John Wesley alihubiri fundisho la upendo mkamilifu kwa sababu alihisi kwamba Biblia inafundisha fundisho hilo. Kuwa mkamilifu kama Mungu alivyo mkamilifu. Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, akili yako yote, na roho yako yote.

Mpende jirani yako kama nafsi yako. Aliamini kwamba Biblia ilifundisha fundisho la upendo mkamilifu, ambalo lilikuwa aina ya ukamilifu wa Kikristo. Ilikuwa ukamilifu katika Kristo, lakini haikuwa ukamilifu wa kibinadamu.

Haimaanishi kwamba tutakuwa wakamilifu kibinadamu, bali wakamilifu katika Kristo. Na labda ili tu kutuweka sote katika mstari mmoja hapa, kile sisi, moja ya sababu alifundisha kwa sababu ilikuwa ya kibiblia, lakini moja ya sababu alilazimika kuifundisha ilikuwa katika karne ya 18, hii ndiyo aliyoipata kanisani. Alipata watu waliobatizwa kanisani wakiwa watoto wachanga.

Na kisha wangekuwa kanisani, na wangekuwa kanisani kwa miaka 30, 40, 50. Na miaka hiyo 30, 40, 50 iliyobaki, hawakujua chochote zaidi kuhusu Biblia, kuhusu maisha katika Kristo, kuhusu ushuhuda wa Kikristo, kuhusu maombi. Hawakujua chochote zaidi kuhusu Ukristo.

Wamekuwa kanisani maisha yao yote. Na wako wapi? Ni mstari tambarare. Na Wesley akasema, jamani, sivyo ilivyokusudiwa kuwa.

Je, hivyo ndivyo Mungu anavyokusudia waumini waishi katika aina hii ya mstari tambarare? Hapana, kile Mungu anavyokusudia waumini ni aina ya mwendo wa kupanda juu hapa. Kwa hivyo ndiyo maana alihubiri mafundisho haya ya kibiblia, ikiwa ni pamoja na mafundisho ya upendo mkamilifu. Sawa.

Kwa hivyo, kile tulichosema kabla tu hatujaondoka, tulisema kulikuwa na matokeo mawili ya hili, ya ukamilifu huu wa Kikristo. Kwa hivyo ninahitaji kuwapa hayo, lakini matokeo ya kwanza ni Wesley na harakati zake ziliunda jamii, ambayo aliamini ilikuwa mfano mzuri kwa ulimwengu wa jinsi Ukristo ulivyopaswa kuwa. Kwa hivyo alitaka watu wake, jamii yake, na Wamethodisti wake wawe mfano mzuri na kuishi maisha safi, wajitakase na uchafu wote wa mwili, roho, ukamilifu, na utakatifu katika kumcha Mungu.

Kwa hivyo, alitaka kuunda aina ya watu watakatifu. Alitaka kuunda watu ambao walikuwa tofauti na ulimwengu, ambao walikuwa tofauti na ulimwengu, na ambao wangeweza kutambuliwa kama watu watakatifu. Na hiyo ndiyo aliyoizungumzia, kuhusu kuumba.

Na hakika, Wakristo wanapaswa kuwa tofauti kwa njia fulani na ulimwengu tunaishi. Nadhani Wesley alikuwa hapa hapa. Kwa hivyo hiyo ni aina moja ya matokeo ya fundisho la ukamilifu wa Kikristo, na kuunda jamii ya watu ambao walikuwa mifano ya jinsi maisha ya Kikristo yalivyopaswa kuishi katika ulimwengu huu.

Aina ya pili ya matokeo ya ukamilifu huu wa Kikristo ilikuwa maisha ya kuwahudumia maskini, waliotengwa, wagonjwa, na maisha ya kumtunza jirani yako. Amri inaposema, mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, akili yako yote, na roho yako yote, na umpende jirani yako kama nafsi yako. Walipomuuliza John Wesley, jirani yangu ni nani? Wesley alisema, maskini zaidi kati yenu, huyo ni jirani yako.

Wale ambao hawana msaada, hawana makazi, na wanaohitaji msaada ni majirani zako. Hao ndio unaotaka kuwasaidia. Na kwa hivyo, kile Wesley alifanya ni kwamba aliunga mkono maskini na kuwahudumia maskini.

Sasa, mfano wa hilo ni picha ya mwisho tuliyoonyesha ya John Wesley, ambayo ilikuwa Wesley akiwa kitandani mwake cha mauti. Lakini mfano wa hilo ulikuwa biashara ya watumwa nchini Uingereza. Wesley alikuwa mtetezi wa kupinga utumwa kwa sababu aliamini hiyo ilikuwa njia ambayo Wakristo wanapaswa kuwa hai katika kuwatunza maskini.

Na maskini walikuwa akina nani katika siku za Uingereza? Walikuwa watumwa. Alikufa kabla ya utumwa kufutwa Uingereza, lakini alikuwa mwanaharakati wa kupinga utumwa. Kwa hivyo hiyo ni njia ya kuwatumwa maskini.

Kwa hivyo, kwanza, unapaswa kuanzisha aina ya jamii ya watu ambao ni mifano, na pili, hakikisha kwamba jamii hiyo inawapenda jirani yako na maskini. Na kisha tuna maoni machache ya kumalizia, na tutayatoa, na kisha tutaweza kuendelea na hotuba inayofuata. Kwa njia ya maoni ya kumalizia tu, unajua kwamba unamtazama mwanatheolojia mkubwa wakati mwanatheolojia huyo anafahamu hatari za theolojia yake mwenyewe.

Na hivyo ndivyo ilivyokuwa kwa John Wesley. John Wesley alijua sana kwamba kile alichohubiri na kufundisha, ikiwa kingeeleweka vibaya, kingeweza kusababisha theolojia mbaya. Na kwa hivyo alikuwa akijua hilo kila wakati, akijua hilo.

Na alitaka, hasa kwa Mafundisho yake ya Utakaso, kuhakikisha kwamba watu wanaelewa hatari zilizopo hapa. Sasa, hiyo ndiyo tofauti kati ya mwanatheolojia mkuu na mtu anayefikiri kwamba Mungu alizungumza nawe asubuhi ya leo, na mimi ninazungumza nawe usiku wa leo, unajua. Na John Wesley alikuwa anajua hatari, hasa katika Mafundisho ya Upendo Kamilifu.

Kwa hivyo wacha niseme mambo matatu aliyoyataja ambayo alitaka watu wayafikirie kwa makini sana walipokuwa wakizingatia mafundisho yake yote, lakini hasa Mafundisho haya ya Utakaso. Kwa hivyo, nambari moja ilikuwa kwa Wesley kila wakati. Ilikuwa hatari ya kiburi kila wakati. Kiburi katika kile, katika uzoefu fulani wa kidini ambao unapata.

Katika kisa cha John Wesley, alizungumzia kuhusu upendo kamili kwa watu. Lakini hatari ya kiburi katika uzoefu wako wa kidini inakufanya uamini kwamba wewe ni bora kuliko Wakristo wengine, unajua. Wesley alikuwa na wasiwasi sana kuhusu hilo.

Usiwe na kiburi. Ikiwa uzoefu wowote wa kidini unakupeleka mahali pa kiburi, unajua kwamba hilo halitoki kwa Mungu. Kwa hivyo hilo linatoka kwako mwenyewe.

Na hivyo hiyo ndiyo nambari moja. Nambari mbili, jambo la pili ambalo alikuwa akilifahamu kila wakati katika theolojia yake yote, lakini haswa fundisho hili maalum, ni kuanguka katika mtego wa aina fulani ya kufanya kazi kuelekea ukamilifu wa Kikristo, kufanya kazi kuelekea kujaribu kuwa mtoto wa Mungu ambaye anataka, karibu wokovu kwa matendo. Lazima uwe mwangalifu na hilo kwa sababu, kama Wesley alivyowakumbusha watu, hii ni kazi ya Mungu.

Hii si kazi yako. Hii ni kwa neema ya Mungu kwamba wewe ni mtoto wa Mungu. Wewe si mtoto wa Mungu kwa sababu ya kazi yako ngumu unayofanya, unajua, kusaga meno yako na kukunja ngumi zako.

Wewe ni mtoto wa Mungu kwa neema ya Mungu. Na hata imani yoyote njema unayoleta, hata kazi yoyote njema unayoleta katika uhusiano huu mzuri ulio nao na Mungu, yote hayo huja kwa neema ya Mungu hata hivyo. Kwa hivyo, kila kitu ni kwa neema ya Mungu tangu mwanzo hadi mwisho.

Kwa hivyo kuwa mwangalifu usiingie katika Ukristo ambapo unasaga meno yako, unakunja ngumi zako, na kujaribu kufanya kazi hadi aina fulani ya uzoefu wa kidini, unajua. Wesley alikuwa na wasiwasi sana kuhusu hilo. Ilikuwa kazi ya Mungu, si kazi yetu.

Hii ni kwa neema ya Mungu, si neema yetu, si kazi yetu, bali. Kwa hivyo, alikuwa mwangalifu kuhusu hilo. Na jambo la tatu ni kwamba yeye ni kama hitimisho, lakini kuwa mwangalifu unaposisitiza fundisho moja.

Alisisitiza upendo mkamilifu. Lakini kuwa mwangalifu usikatae umuhimu wa mafundisho mengine. Kwa hivyo kila wakati weka uelewa wako wa mafundisho katika muktadha na mafundisho mengine, mafundisho mengine ya kibiblia.

Kwa hivyo, katika kesi yake, aliamini, kwa mfano, katika upendo mkamilifu, lakini hakukataa fundisho la kuhesabiwa haki kwa imani, ambalo lilikuwa muhimu sana kwa Wanamageuzi. Anazungumzia sana kuhusu kuhesabiwa haki kwa imani. Kwa hivyo kuwa mwangalifu usiwe na mawazo mengi kiasi kwamba unazingatia fundisho moja tu, na kisha mafundisho mengine yote yanaonekana kutoweka mahali fulani.

Ukisisitiza fundisho fulani, lifanye kulingana na mafundisho yote ya kanisa, mafundisho yote ya kanisa. Kwa hivyo, Wesley alikuwa na nguvu sana katika hilo, na alitaka kuhakikisha kwamba mazungumzo yake, kwa mfano, kuhusu upendo mkamilifu, yalikuwa yanaendana na mafundisho mengine. Sawa, kwa hivyo hapo ndipo tulipo.

Kwa hivyo acha nijibu maswali machache, kisha tutaendelea. Ndiyo, alikuwa msafiri. Alikuwa msafiri.

Na kisha, maili 250,000 kwa farasi, bila kupoteza hata dakika moja. Ndiyo maana alikuwa na hilo kwenye tandiko. John Wesley alikuwa katika karne ya 18, lakini kwenye tandiko la farasi, alikuwa ametengeneza mimbari ndogo, si mimbari ndogo, bali dawati ndogo.

Angeweza kuiweka moja kwa moja kwenye tandiko. Dawati lilifunguliwa na alikuwa na vitabu, alisoma Kigiriki chake na kuandika barua. Kwa hivyo, alikuwa mfufuaji wa daraja la kwanza, kweli.

Na kisha alichofanya ni, kwa sababu, bila shaka, hakuweza kueneza mambo yote, aliwaagiza wale aliowaita wahubiri wa kawaida. Kwa hivyo watu walipoongoka, au watu walipoingia katika Umethodisti kama Waanglikana wazuri waliotaka kubaki katika kanisa la Anglikana, lakini tunataka kujiunga na harakati zenu za Kimethodisti ili kuwafufua Waanglikana, aliwaagiza wahubiri wengi wa kawaida, nao walifanya vivyo hivyo. Wanaenea kote Uingereza, Scotland, Wales, na Ireland, wakihubiri, wakifundisha, na kadhalika.

Ilikuwa maisha magumu sana kwao. Mara nyingi wangekusanyika pamoja katika mikutano na mikusanyiko ya kila mwaka. Wimbo wa kwanza ambao wangeimba ulikuwa wimbo ambao Charles Wesley aliandika kwa ajili ya mkutano wao wa kila mwaka.

Kwa njia, Charles Wesley aliandika zaidi ya nyimbo 6,000. Kwa hivyo hizo ni nyimbo nyingi. Aliandika wimbo mmoja kwa siku katika maisha yake ya utu uzima.

Na aliandika wimbo. Na mstari wa kwanza wa wimbo ulikuwa, je, bado tuko hai na tunaonana nyuso? Ukweli ni kwamba wahubiri hawa wengi waliosafiri walikufa katika safari zao. Walikufa kwa ugonjwa.

Walikufa kutokana na wakati mwingine wezi na wanyang'anyi. Walikufa kutokana na kuzeeka tu na kila kitu. Kwa hivyo wangekusanyika pamoja, na wangeimba, je, bado tuko hai na tunaonana uso? Na hapa tuko hai, na tunaonana uso.

Tunajiandaa kwa mwaka mwingine mgumu wa safari. Kwa hivyo ndivyo walivyofanya. Francis Asbury alifanya jambo lile lile katika nchi hii.

Ilikuwa maisha magumu. Ndiyo. Kitu kingine, kitu kingine kutoka kwa jamaa zangu kuhusu Wesley, na nyinyi mnacho.

Ndiyo. Ndiyo. Sawa.

Sawa. Anasema huwezi kuwa mkamilifu kama binadamu. Upendo mkamilifu si ukamilifu kama binadamu.

Hainifanyi nisiwe na maarifa kamili. Kwa hivyo, sio ukamilifu wa kibinadamu. Ni ukamilifu katika Kristo.

Kwa hivyo, ikiwa Wesley alifundisha kwamba yaliyotokea ni kwa ajili ya mwamini, Kristo yuko ndani yako. Na kwa sababu Kristo yuko ndani yako, unabeba sura ya

Kristo, na unakua katika neema ya Mungu siku baada ya siku. Na kwa sababu ya hayo yote, unakamilika katika Kristo.

Unapokea upendo mkamilifu. Na kisha Wesley angesema, je, unafika mahali? Je, inawezekana kwa Wakristo kufikia mahali maishani mwao ambapo wanampenda Bwana, Mungu wao, kwa moyo wao wote, akili zao zote, na roho zao zote, na kuwapenda jirani zao kama nafsi zao wenyewe? Je, inawezekana? Na Wesley akasema, ndiyo, lazima tuseme kwamba hilo linawezekana. Vinginevyo, Yesu angetoa wazo ambalo haliwezekani kufuatwa katika maisha haya.

Kwa hivyo, sijui. Je, hilo linasaidia kidogo? Kwa hivyo, upendo mkamilifu ni utakaso. Kwa hivyo, katika maisha haya, sivyo? Aliamini kwamba Yesu alimaanisha hilo si kwa ajili ya maisha mengine, kwamba alimaanisha kwa ajili ya maisha haya. Na kisha, katika Mahubiri ya Mlimani, Yesu anaposema, kuwa mkamilifu kama Mungu alivyo mkamilifu, Wesley aliamini kwamba Yesu alimaanisha hilo kwa ajili ya maisha haya, kwamba hakumaanisha kwa ajili ya maisha ya baada ya kifo, bali alimaanisha kwa ajili ya maisha haya.

Kwa hivyo, anachofanya ni kwamba analeta fundisho la utakaso katika maisha haya. Calvin na Luther walikuwa na mwelekeo wa kuzungumzia utakaso kwa zamu. Ulianza hapa, lakini hutauona ukamilika hadi maisha ya baada ya kifo, hadi utakapokufa na kwenda mbinguni, na kadhalika.

Kwa hivyo, Wesley anajaribu kuileta katika maisha haya. Lakini sehemu ya mvuto ilikuwa kwamba sitaki kuwa mfuasi wa kanisa ambalo miaka 40 baadaye, watu hao kanisani hawangejua hata jinsi ya kugeukia Injili ya Yohana au jinsi ya kusali au jinsi ya kuwa kuhani kwa jirani yao na kila kitu. Huo sio aina ya Mungu wa kanisa, inaonekana kana kwamba kunapaswa kuwa na mwendo wa kupanda juu.

Kwa hivyo, angalau, Wesley alitaka kulifanya kanisa hilo liwe hai. Ndiyo. Je, hilo linasaidia kidogo? Kuna kitu kingine chochote hapa? Ndiyo, tafadhali.

Haupaswi kufanya hivyo ukidhani ni uwezo wako mwenyewe unaokufanya umfanyie jirani yako matendo haya mema. Sababu pekee unayoweza kumpenda Mungu na kumpenda jirani yako ni kwa neema ya Mungu. Kwa hivyo, kwa kufanya matendo hayo mema, unayafanya kutokana na neema ya Mungu maishani mwako, ikikuruhusu kumpenda jirani yako.

Kwa hivyo, hatari ingekuwa, na walipigana na hili pia katika Matengenezo ya Kanisa, tulizungumzia hili katika Matengenezo ya Kanisa, hatari ingekuwa ikiwa ulidhani matendo yako mema yangekukubali mbele za Mungu kwa namna fulani, naye atakupenda kwa sababu unafanya matendo haya mema. Hiyo ingekuwa hatari. Wesley anataka kukaa mbali na hilo.

Matendo mema ni matokeo ya utii kwa amri ya Kristo ya kumpenda jirani yako. Na njia pekee tunayoweza kufanya hivyo ni kwa neema ya Mungu. Ni neema ya Mungu pekee inayoturuhusu kufanya hivyo.

Je, hilo linasaidia? Kuna kitu kingine hapa? Sawa. Kwa hivyo, kuna kitu kingine chochote kuhusu hotuba hii kwa ajili ya watu wangu ambao wamepitia hotuba kuhusu Wesley? Unajua, wanafunzi wangu, wako vizuri sana kuhusu hili kwa sababu najua mengi kuhusu Wesley. Kwa hivyo niliwaambia mambo mengi kuhusu Wesley.

Kwa hivyo hilo ni jambo zuri, sivyo? Je, hatufurahii hilo? Sawa. Ubarikiwe moyo wako. Sawa.

Ukurasa wa 13 wa mtaala. Tuna mtaala darasani tunaoutumia na tunatoa muhtasari katika mtaala huo. Kwa hivyo ndivyo tunavyopitia kozi hiyo.

Sawa. Kwa hivyo sasa , kwenye ukurasa wa 13, samahani, ukurasa wa 14 wa mtaala. Na hotuba yetu inayofuata inaitwa Kuibuka na Maendeleo ya Theolojia ya Kiliberali.

Kuibuka na Maendeleo ya Theolojia ya Kiliberali. Na tutakachofanya katika hotuba hii ni kuona pendulum ikibadilika tena kidogo kwa watu wangu ambao wamezoea taswira hiyo. Na kuna mambo manne tutakayofanya katika hotuba.

Kwa hivyo, nataja hili kwa ajili ya watu walio pamoja nasi na ambao hawana mtaala. Tutatoa nyenzo za msingi. Kisha, tutatoa hitimisho la msingi la kitheolojia kuhusu kile kilichoitwa uliberali.

Na kisha, tutatoa tathmini ya uhuru wa Kiprotestanti, nguvu zake, na kisha tathmini ya uhuru wa Kiprotestanti, udhaifu wa utamaduni huu. Kwa hivyo, katika kuibuka na maendeleo ya theolojia ya huria, tunaanza na usuli, ambao ni mrefu kiasi.

Kwa hivyo jambo la kwanza katika suala la historia ya haya yote ni kile tunachokiita theolojia huria kilichoibuka nchini Ujerumani. Kwa hivyo Ujerumani inakuwa mahali pa kwanza kuonyesha dalili za kitu hiki tunachokiita theolojia huria. Kwa hivyo inaanzia Ujerumani.

Sasa, ukiangalia Ujerumani katika karne ya 17 na 18, kuna sifa tatu zinazoendelea hadi karne ya 19. Kwa hivyo nataka kutaja sifa hizo tatu za maisha nchini Ujerumani zilizoingia karne ya 19. Sawa.

Nambari ya kwanza ilikuwa ni usomi wa Kilutheri. Usomi wa Kilutheri ulianza kutawala katika karne ya 17 na 18, na bado kuna mabaki ya usomi wa Kilutheri unaokuja katika karne ya 19. Sawa.

Sasa, kulingana na elimu ya Kilutheri, tunachomaanisha ni mafundisho yasiyo na uhai. Tunachomaanisha ni watu waliojua mafundisho ya kanisa, waliojua mafundisho ya kanisa, lakini hakukuwa na uhai kwa mafundisho hayo au mafundisho hayo. Hakukuwa na mawazo au ubunifu wa kuhubiri au kufundisha mafundisho hayo.

Kwa hivyo ndivyo tulivyozungumzia katika kozi hiyo. Kwa hivyo, elimu ya Kilutheri itaingia katika karne ya 19. Kwa hivyo hilo ni jambo moja.

Sawa. Jambo la pili, na hili halitokani na hotuba iliyopita, bali hotuba iliyotangulia, lakini bado litakuwa muhimu katika karne ya 19 na ni mantiki isiyo ya kidini, mantiki isiyo ya kidini. Hiyo itasukuma njia yake hadi karne ya 19.

Kwa hivyo hiyo ni kutosisitiza kanisa, kutosisitiza mafundisho ya Kikristo, kutosisitiza Biblia, kutosisitiza Yesu, na kadhalika, na imani kubwa katika uwezo wa watu wa kufikiri na kutumia akili na mantiki yao hata katika maeneo ya kidini. Kwa hivyo, aina ya mantiki isiyo ya kidini inasukuma njia yake hadi karne ya 19. Kwa hivyo hiyo ni nambari mbili.

Sawa. Nambari ya tatu, jambo la tatu ambalo lingeingia katika karne ya 19, lilikuwa harakati tunayoiita upietism. Upietism bado utakuwepo katika karne ya 19.

Upietism ulikuwa harakati ya kupinga usomi na kutokuwa na mantiki. Upietism ulikuwa harakati iliyohusisha akili na moyo. Kwa hivyo, upietism ulikuwa harakati ya Kijerumani iliyosemwa kuwa mwamini wa kweli, unapaswa kumpenda Mungu kwa akili yako, lakini pia unapaswa kumpenda Mungu kwa moyo wako pia.

Hilo ndilo linalofanya mafundisho yawe hai, kumpenda Mungu katika maisha yenu. Kwa hivyo kile tunachokiita upietism kinaingia katika karne ya 19 pia. Kwa hivyo harakati hizo tatu zinaingia katika karne ya 19 Ujerumani, na zote zinagongana.

Na watu wanaoamini mmoja au mwingine wanazungumza na kukubaliana na kutokubaliana wao kwa wao na kadhalika. Kwa hivyo kuna aina kubwa ya chungu cha kupikia katika Ujerumani ya karne ya 19 kinachoendelea hapa. Kwa hivyo, sawa, sasa kinachotokea ni, na tunazungumzia hili katika kozi kwa wale ambao wako nasi tunapotembelea leo, lakini kinachotokea ni kwamba unapata mtu sahihi mwenye mawazo sahihi kwa wakati unaofaa, na theolojia hulipuka kwa namna fulani.

Na hivyo ndivyo ilivyotokea kwa theolojia ya kiliberali. Tulipata mtu sahihi mwenye wazo sahihi kwa wakati unaofaa. Na kwa hivyo tutataja jina lake.

Sasa, hapa kuna jina lingine ambalo ningependa kuwa nalo. Jina langu ni la kawaida sana, lakini nitaomba, na nitapiga kura. Sikutoa mihadhara kuhusu hili siku ya GE, lakini nitawauliza nyinyi watu pia.

Lakini kama kuna yeyote kati ya watu wangu amewahi kusikia kuhusu jina hili, je, hili ndilo jina unalosiakia? Na labda sivyo, lakini alikuwa muhimu sana katika theolojia kuanzia Matengenezo ya Kanisa hadi sasa. Na jina lake ni Friedrich Schleiermacher. Friedrich Schleiermacher.

Je, baadhi yenu mmesikia kuhusu jina hilo? Mmewahi kumwona katika kozi nyingine, au labda mmesikia. Sawa, Jesse, njoo hapa. Friedrich Schleiermacher, 1768 hadi 1834.

Na Friedrich Schleiermacher anajitokeza. Na kama unataka kutamka jina lake, hili ndilo sahihi, natumai ndilo, Friedrich Schleiermacher. Ni jina gumu kidogo kulitamka.

Usijali kuhusu neno linalofuata jina lake. Nitarudi kwenye hilo, kwa hivyo usijali kuhusu hilo. Lakini Friedrich Schleiermacher.

Sawa, na acha nikuonyeshe picha yake. Hii hapa picha yake. Samahani.

Hii hapa picha yake. Huyu ni Friedrich katika siku zake za ujana. Aliishi hadi 1834.

Kwa hivyo, hebu turudi kwenye jina lake hapa, Friedrich Schleiermacher. Je, kuna yeyote, sawa, Jesse amesikia kuhusu jina lake. Kuna mtu mwingine yeyote kati ya jamaa zangu, je, hili ni jina ambalo umelipata katika kozi zingine, labda? Friedrich Schleiermacher.

Sawa, sawa, ndio. Lakini si jina kama wewe; kila mtu angesikia kuhusu Calvin, Luther, au Wesley. Sio jina la kawaida, kwa hivyo.

Lakini Friedrich Schleiermacher, anaitwa, anapata jina linalomhusu. Anaitwa baba wa theolojia ya kiliberali. Hilo ndilo jina linalomhusu Friedrich Schleiermacher.

Sasa, nini kilitokea? Sababu ya kuwa muhimu sana ni kwa sababu yeye ndiye mwanatheolojia wa asili zaidi anayeendeleza kitu hiki kinachoitwa theolojia huria. Yeye ndiye mwanatheolojia wa asili zaidi tangu John Calvin. Kwa hivyo yeye ni mtu muhimu sana katika historia ya theolojia, Friedrich Schleiermacher.

Sasa, ninachotaka kufanya ni kukupa tu mfano wa jinsi alivyo muhimu. Kulikuwa na mwanatheolojia mkuu wa karne ya 20 alikuwa mtu anayeitwa Karl Barth, BARTH, nasi tutakuwa tukimtoa hotuba kuhusu Karl Barth katika kozi hii. Lakini bila shaka alikuwa mwanatheolojia mkuu wa karne ya 20.

Aliitwa Augustine wa pili, Karl Barth. Karl Barth alikuwa akiendesha, alifundisha Ujerumani na Uswisi. Na yeye, alipokuwa na semina zake za theolojia kwa wanafunzi wa PhD na kila kitu, aliwafanya, kulikuwa na watu wawili alisema, ikiwa utaelewa

theolojia ya kisasa, kuna watu wawili ambao unapaswa kuwasoma kwa ajili ya semina hii.

Na usipowasoma watu hawa wawili na kuwaelewa watu hawa wawili, hutafanya vizuri. Hutaweza kuelewa theolojia ya kisasa. Sawa? Mmoja wao alikuwa John Calvin.

Alisema tunapaswa kusoma. Tunapaswa kumsoma Calvin. Na wa pili alikuwa Friedrich Schleiermacher. Alisema kwamba usiposoma na kumsoma Friedrich Schleiermacher, hutaelewa theolojia ya kisasa.

Lazima uwajue watu hao wawili. Ni wakosoaji. Na hivyo ndivyo Friedrich Schleiermacher alivyokuwa muhimu kwa Karl Barth.

Theolojia ya kisasa ingekuwa imechukua mwelekeo tofauti kama isingekuwa kwa Friedrich Schleiermacher. Kwa hivyo, huyu baba wa theolojia ya kiliberali. Kwa hivyo ndivyo alivyokuwa mkosoaji.

Kwa hivyo sasa ninachotaka kusema kuhusu Schleiermacher, na kisha tunataka kutaja moja ya vitabu vyake. Lakini ninachotaka kusema kuhusu Schleiermacher ni kwamba kulikuwa na aina tatu za ushawishi zilizoingia na kuunda maisha yake. Na kama huelewi ushawishi huu tatu uliomtengeneza, basi hutaelewa maisha yake.

Kwa hivyo wacha nizungumzie mambo matatu, nyuzi tatu kwa namna fulani. Kwanza kabisa ilikuwa ni upietism. Schleiermacher alielewa katika upietism wa Kijerumani.

Kwa hivyo, alijua kuhusu upietism. Alijua yote kuhusu upietism. Alijua kuhusu maisha ya akili na maisha ya moyo ambayo wapietism walikuwa wameyaunga mkono.

Kwa hivyo, hakujua hilo. Kwa hivyo hilo ni jambo moja lililomjenga. Jambo la pili lililomjenga lilikuwa ni mantiki ya Kijerumani.

Na, bila shaka, alikuwa mwanafunzi mzuri, akili nzuri, na kadhalika, lakini hakika aliumbwa na mantiki ya Kijerumani. Na swali ni, je, hilo linapingana na upendeleo wake? Hajawahi kutokea, lakini tutaona. Jambo la tatu lililomjenga lilikuwa ni kuongezeka kwa upendeleo wa kimapenzi.

Namaanisha, aina inayofuata ya harakati kubwa ya kitamaduni katika Ulaya Magharibi itakuwa mapenzi, ambayo ni zaidi ya harakati, si harakati ya busara, na zaidi ya harakati ya moyo, hisia, na kadhalika. Kwa hivyo, ameumbwa na mapenzi, na labda alisaidia kuunda mapenzi. Labda ni mvingo.

Kwa hivyo hayo ndiyo mambo matatu. Yanakutana wakati wa miaka yake ya kukua, miaka yake ya kukua, na miaka yake ya chuo kikuu. Yaliunda theolojia ya Friedrich Schleiermacher, mawazo, na maisha.

Waliunda maisha ya Friedrich Schleiermacher na, kwa hivyo, theolojia yake na mafundisho yake na kila kitu. Sasa, Friedrich Schleiermacher anajitokeza, na anakuwa muhimu sana, sana, sana, hasa kupitia uandishi wa moja ya vitabu vyake vikubwa. Sawa.

Kitabu muhimu zaidi kilichoandikwa na Friedrich Schleiermacher ni *On Religion, Speeches to its Culture Despiser*. Kwa hivyo, hiki kilikuwa kitabu, Schleiermacher, kwa namna fulani, kinachotetea Ukristo dhidi ya watu wanaochukia dini kwa utamaduni. Hao ni watu wa tabaka la juu ambao hawakutaka uhusiano wowote na kanisa au dini au Ukristo au Yesu.

Na Schleiermacher anaamua nitajaribu kuwahutubia watu hao. Nitajaribu kuzungumza na watu hao kuhusu Ukristo kwa njia itakayowapa maana, kwa njia itakayowavutia katika Ukristo. Sasa, hiki ni mojawapo ya vitabu maarufu zaidi katika historia ya kanisa, Hotuba kwa Wadharau wa Utamaduni wake wa Dini.

Kwa hivyo kitabu hiki ni maarufu sana na muhimu sana. Kwa namna fulani, kilikuwa kitabu cha mafanikio makubwa, unajua, aina ya, unajua, kila mtu anakinunua katika duka la vitabu la Kikristo, ambacho hakikuwepo siku hizo, lakini kilikuwa aina ya kitabu hicho cha mafanikio makubwa. Kwa hivyo, sawa, sasa, ninapoomba msamaha, lakini ninapozungumzia Schleiermacher, huwa nahisi mahubiri yakiendelea.

Kwa hivyo leo, nina mahubiri madogo yanayokuja kwa ajili ya wanafunzi wangu mwenyewe. Kwa hivyo ibarikiwe mioyo yenu. Uko hapa pia.

Utasikia mahubiri. Kwa hivyo haya hapa mahubiri yangu, ambayo hutumia Schleiermacher kama mfano. Haya hapa mahubiri yangu.

Baadhi yenu mtaitwa, katika wito wenu, mtaitwa kuwahudumia maskini, waliotengwa, maskini wa ulimwengu huu, wahitaji wa ulimwengu huu, na hiyo ni huduma nzuri, na hiyo ni wito, hiyo ni wito, bila shaka. Lakini mnajua Schleiermacher anatuambia nini? Inatukumbusha kwamba baadhi ya Wakristo wameitwa kuwahudumia walio juu na nje. Baadhi ya Wakristo wameitwa kuwahudumia matajiri, wenye ushawishi, na wanaochukia dini kwa njia ya kitamaduni, lakini watu wenye utajiri, ushawishi, na mamlaka.

Na baadhi ya Wakristo wameitwa kwa wito wao kuwahudumia watu hao pia. Na hilo linaweza kuwa kweli kwa baadhi yenu. Huenda kuna baadhi yenu ambao wataitwa kuwahudumia matajiri, wenye ushawishi, watu wanaoathiri mabadiliko ya kitamaduni, na kuwahudumia na kuwashawishi kuhusu ukweli wa Mkristo, kuhusu ujumbe wa Kikristo.

Huo ni wito mzuri. Kwa hivyo acha nifanye hivi kila wakati, kwa hivyo sifanyi tu kwa sababu nina wanafunzi wa GE, lakini hata hivyo, acha nitumie mfano. Nilizungumza na mwanafunzi wa GE mapema darasani lingine nilipokuwa nikimaliza darasa, naye akaingia, lakini angekuwa mwanafunzi mkuu wa muziki hapa Gordon, na ala za shaba na kadhalika.

Na nilimtaja mmoja wa marafiki zangu kwake, kwa sababu mmoja wa marafiki zetu wa familia, hatujamuona kwa miaka mingi, kwa hivyo huyu si mtu tunayemwona kila siku, lakini mmoja wa marafiki zetu wa familia ni jamaa anayeitwa Phil Smith. Phil Smith ndiye tarumbeta mkuu wa New York Philharmonic. Kwa hivyo, Phil Smith, kama anavyoitwa, ndiye mpiga tarumbeta bora zaidi duniani.

Winston Marsalis, kama baadhi yenu mnavyomjua, labda mwone kwenye televisheni na kila kitu ; vema, anajifunza kutoka kwa Phil Smith. Kwa hivyo hilo linakuambia kidogo kuhusu umuhimu wa Phil Smith. Sasa, jambo la ajabu, kwa ufupi kuhusu Phil, ni kwamba Phil ni Mkristo mzuri, Mkristo mzuri, na siku nzima katika maisha yake, anasugua mabega na nani? Anasugua mabega na wanamuziki wakubwa wa ulimwengu, na waongozaji wakubwa wa ulimwengu, na waimbaji wakubwa wa ulimwengu, na kadhalika.

Hayo ndiyo maisha yake, ndivyo anavyofanya, ndivyo alivyo na kila siku. Na huleta ushuhuda mzuri wa Kikristo kwa watu hao kila siku katika maisha yake. Anawahudumia matajiri, wenye ushawishi.

Anawahudumia watu wenye utamaduni wa ulimwengu huu kwa upande wa muziki na kadhalika. Kwa hivyo ana huduma nzuri sana. Lakini moja ya sababu wanamheshimu sana ni kwamba yeye ni mzuri sana katika anachofanya.

Anachofanya ni cha kiwango cha juu. Yeye ndiye mpiga tarumbeta mkubwa zaidi duniani. Vyovyote vile, tunaweza kujifunza kutoka kwa Friedrich.

Friedrich aliamua katika maisha yake, nitahudumia walio bora na wa kipekee. Nitawahudumia walio na tamaduni nyingi. Kwa hivyo, aliandika kitabu Culture Despises of Religion.

Kwa hivyo sawa, sasa ninachotaka kufanya ni kusema mambo matatu tu kuhusu kitabu hiki kwa sababu najua kwamba hutakisoma usiku wa leo. Au labda utasoma, lakini ibariki mioyo yenu, unajua, kichukue na ukisome kitabu usiku wa leo. Lakini labda hutakisoma.

Kwa hivyo, nitataja mambo matatu ya kukusaidia katika maisha yako. Kwa hivyo, kabla sijafanya hivyo, je, una maswali yoyote kuhusu Friedrich Schleiermacher? Kabla tu hatujazungumzia kitabu kidogo? Maswali yoyote kuhusu hilo? Kwa hivyo, tuko

sawa ? Sawa. Je, kuna yeyote kati yenu sasa, msije, mnajua, na kuondoka mnavyotaka.

Jisikie huru. Unajua tu, sawa. Sawa.

Mambo matatu kuhusu kitabu. Sawa. Kwanza, anajaribu kuthibitisha ukweli.

Kwa sasa, ninaelezea tu Schleiermacher. Sikubaliani naye kwa lazima. Ninajaribu tu kuelezea kesi anayoitoa, sawa? Kwanza, anajaribu kusema kwamba muhimu kuhusu dini ni uzoefu wa kidini.

Hilo ndilo jambo muhimu. Lazima uelewe dini kupitia lenzi ya uzoefu wa kidini. Kwa hivyo mafundisho ya kidini, mafundisho, na imani sahihi si vipengele muhimu vya uzoefu wa kidini au wa Ukristo.

Na Friedrich Schleiermacher angesema kuna watu wengi wanaojua mafundisho sahihi kabisa. Kuna watu wengi ambao wana mafundisho sahihi kabisa. Wanaweza kukusimulia.

Huo si Ukristo. Angesema, Schleiermacher angesema, Ukristo ni kiini cha dini, ni maisha ya kidini na uzoefu wa kidini, sawa? Kwa hivyo, anapinga wazo la itikadi kali, mafundisho, na imani sahihi. Anapinga wazo hilo.

Sasa, katika kufanya hivyo, mmoja wa watu anaowapinga ni John Calvin. Tulizungumzia kuhusu John Calvin katika kozi hiyo na jinsi John Calvin alivyokuwa muhimu kama mratibu wa theolojia ya Kikristo na mafundisho ya Kikristo. Lakini anawapinga watu kama John Calvin.

Kwa hivyo, sawa. Nambari ya pili, kwa kadiri ilivyo katika kitabu, anazungumzia kuhusu dini kuwa katika ulimwengu wa kile alichokiita hisia, sawa? Sasa, hapa kuna neno muhimu sana kwa kozi hii. Na ni neno Gefühl .

Anatumia neno Gefühl anapozungumzia hisia za kidini, sawa? Na akasema, Gefühl ni kiini cha dini, lakini si kiini cha dini tu, bali ni kiini cha Ukristo. Kwa hivyo ikiwa unataka kufupisha Ukristo hadi neno moja, hebu tuelewe Gefühl . Sasa, ili kuelewa neno hilo, lazima nitoe ufafanuzi wake.

Kwa hivyo, hii hapa ufafanuzi rasmi wa Gefühl , sawa? Gefühl ni ufahamu wa papo hapo wa usio na mwisho na kikomo. Je, nirudie hilo? Sawa, Gefühl . Gefühl ni ufahamu wa papo hapo wa usio na mwisho na kikomo, bila kunukuu.

Hiyo ndiyo fasili yake ya Gefühl . Sawa, kwa hivyo sasa nitakachofanya ni kuelezea fasili. Tumeshatoa fasili, hebu tueleze fasili.

Hebu tuiweke kwa maneno tofauti. Kwa Schleiermacher, gefühl ni kumtambua Mungu mara moja na mtu binafsi. Ni kumtambua Mungu mara moja na mwamini, na mtu huyo.

Na kwa Schleiermacher basi, hiyo ndiyo kiini cha dini. Hiyo ndiyo maana yake yote. Na hiyo ndiyo kiini cha Ukristo.

Hiyo ndiyo maana yake. Kila mtu katika ulimwengu huu, Schleiermacher alisema, anaweza kuwa na uelewa wa haraka wa Mungu, kumfahamu Mungu mara moja, sawa? Kwa Schleiermacher, nini wakati mwingine humaanisha, hiyo inamaanisha nini? Hiyo ina maana kwamba huhitaji mpatanishi kama kanisa au Biblia. Unaweza kumwelewa Mungu mwenyewe.

Inaweza kuwa ni kumhofia Mungu mara moja na mtu huyo. Na wakati mwingine, analikosoa kanisa, na wakati mwingine analikosoa Biblia. Kwa hivyo, huhitaji kitu chochote cha upatanishi.

Huna haja ya kuhani au mhudumu kusimama njiani mwako ili kumwelewa Mungu. Hapana, unaweza kumwelewa Mungu wewe mwenyewe tu. Kwa hivyo hilo ndilo jambo la pili, uelewa huu wa gefühl ni nini.

Sawa, na nambari tatu, jambo la tatu kuhusu kitabu hiki, na hiyo ni kwamba, bila shaka, unajua tunakoelekea hapa, lakini bila shaka, hisia za kidini ni muhimu sana kwa Schleiermacher. Hisia za kidini, roho ya hisia, kwa hisia unaweza kumjua Mungu. Na kwa hivyo anaweka msisitizo wake wote kwenye uzoefu huu wa kidini.

Kwa hivyo hilo ndilo neno muhimu, uzoefu, sawa? Sio maarifa, bali uzoefu. Kwa hivyo labda Karl Barth alikuwa sahihi. Labda kile Schleiermacher anachofanya na kitabu chake na vitabu vingine ni kubadilisha meli nzima ya Kikristo kutoka kwa mafundisho ya itikadi, mafundisho, kanisa, na imani sahihi, kuigeuza yote kuwa nini? Kwa uzoefu, hadi hisia.

Kwa hivyo hiyo ndiyo nguvu ya kitabu, na alikuwa na ushawishi mkubwa hapo. Kwa hivyo, Friedrich Schleiermacher. Sasa, kabla hatujamwacha, je, una maswali yoyote kuhusu Schleiermacher? Kwaheri, watu. Kuwa na siku njema.

Je, kuna maswali yoyote kuhusu Friedrich Schleiermacher kabla hatujamwacha kwa njia ya utangulizi? Sawa, acha niseme jambo moja zaidi: utangulizi. Kisha, nitakupa mapumziko kidogo ya sekunde 10. Ninawapa wanafunzi wangu mapumziko kidogo kwa sekunde tano au 10, ili wafurahie hilo. Kwa hivyo, sawa, kwa nini tusifanye hivyo? Sawa, sasa, tukimfuata Schleiermacher, haya yote ni kwa njia ya mandhari, kwa hivyo bado tuko kwenye mandhari.

Kumfuata Schleiermacher kulimaanisha kuibuka kwa kile tunachokiita uliberali wa Kiprotestanti wa kitambo. Kwa hivyo uliberali wa Kiprotestanti wa kitambo ulimfuata Schleiermacher na watu kama yeye. Namaanisha, alikuwa baba wa yote, lakini watu wengine walikuja na kukuza aina hii ya mawazo. Lakini uliberali wa Kiprotestanti wa kitambo uliibuka, na ukaibuka, na kwa hivyo kuna aina tano za sifa zake.

Acha nitoe machache, kisha tutapumzika kidogo, kisha tutamalizia. Sawa, nambari moja, uliberali wa kitamaduni wa Kiprotestanti ulikuwa mwitikio wa uhafidhina wa kidini. Na kile uliberali wa kitamaduni wa Kiprotestanti ulifanya ni kuguswa kila mara na uhafidhina wa kidini.

Popote pale inaposhukiwa kuwa aina ya uhafidhina, aina ya uhafidhina wa kushikilia kanisa kwa nguvu au kushikilia Biblia kwa nguvu au kushikilia mafundisho ya kidini kwa nguvu, aina yoyote ya uhafidhina wa kidini kama huo, uliberali ulikuwa jibu la hilo kila wakati. Uliberali ulikuwa ukipinga aina hiyo ya uhafidhina wa kidini au katika kesi yetu, uhafidhina wa Kikristo. Kwa hivyo hiyo ndiyo nambari moja katika suala la aina ya kuongezeka kwa uliberali.

Sawa, nambari mbili ni mbinu ya uliberali. Watu hawa walitumia njia gani? Walijaribu kufanya nini? Sawa, walichojaribu kufanya ni kurudia imani ya Kikristo. Tunapaswa kufikiria upya imani ya Kikristo.

Tunapaswa kuirudia imani ya Kikristo kwa njia ambazo wanaume na wanawake wa kisasa wataelewa. Na kwa kutumia kisasa, walimaanisha, bila shaka, karne ya 19, karne ya 20. Kwa hivyo, kwa njia ambazo wanawake wa kisasa wataelewa, tunapaswa kuirudia imani ya Kikristo.

Lazima tupange upya imani ya Kikristo. Lazima tuirudie. Lazima tuifikirie upya.

Na tunapaswa kufikiria upya kwa njia ambazo zitamfanya mtu wa karne ya 19 awe na busara. Na kwa hivyo walichofanya ni wao na moja ya njia walizofanya hivi ni kwamba, walihisi kwamba walipaswa kufanya Ukristo ukubalike kiakili kwa sababu walihisi ikiwa haukubaliki kiakili, ikiwa hauwafikii watu akilini mwao, hautakuwa na athari yoyote maishani mwao. Kwa hivyo uhuru wa Kiprotestanti wa kitamaduni ukawa harakati kubwa ya kiakili, harakati ya kiakili inayoathiri utamaduni, utamaduni kwa ujumla.

Kwa hivyo, ilikuwa muhimu sana. Kwa hivyo wacha nikutajie moja zaidi, kisha nitakupa mapumziko, moja zaidi kati ya tano. Hata hivyo, jambo la tatu ni kwamba haupaswi kamwe kukubali dini inayotegemea mamlaka pekee.

Mamlaka ya kanisa, mamlaka ya kuhani wa eneo, mamlaka ya huduma ya eneo, mamlaka ya fundisho fulani. Haupaswi kamwe kukubali uzoefu wa kidini unaotegemea mamlaka hiyo tu. Una uwezo, walinzi wa Kiprotestanti waliamini. Una

uwezo wa kutambua yaliyo kweli na yaliyo ya uongo kwa sababu ambayo Mungu amekupa.

Kwa hivyo, kwa namna fulani, mamlaka ni uwezo wako mwenyewe wa kufikiri, kufikiria mwenyewe, kujiuliza mwenyewe yaliyo kweli na ya uongo. Mamlaka ya kanisa, mamlaka ya kasisi, mamlaka ya mhudumu, mamlaka ya fundisho. Hapana, usikubali tu hilo.

Fikiria mwenyewe: ni nini kweli na ni nini uongo? Kwa hivyo, hiyo ni sifa ya tatu ya kile tunachokiita uliberali wa Kiprotestanti wa kitamaduni. Kwa hivyo, acha niishie hapo kwa dakika moja tu.

Nahitaji kuwapa watu wangu mapumziko kidogo hapa. Kwa hivyo, tunawapa muda wa kunyoosha na muda wa mapumziko. Labda hasa Jumatatu, hii ni muhimu kwa sababu baadhi yao wamekuwa wakibofya sana na kuandika.

Je, nyinyi watu mna maswali yoyote kuhusu kinachoendelea hapa na kozi na kila kitu, Matengenezo ya Wakati Uliopo? Tumefikia karne ya 19 sasa, kwa hivyo tunaendelea. Tunakutana Jumatano. Jumatano, tunachofanya katika kozi hii, kwa kawaida ni Ijumaa, lakini hakuna madarasa ya Ijumaa wiki hii.

Siku hiyo, tulikutana tu na vitabu vya kiada na kuvizungumzia. Hatutoi mihadhara. Kwa kweli tunashughulikia tu maandishi na kile tunachosoma kuhusu maandishi na kila kitu.

Kwa hivyo, nilitaja, Jamaa, usisahau tuko kwenye Lion's Den Jumatano, na unaweza kuleta maswali yako. Siyahitaji mapema. Na kumbuka tu kuleta vitabu vya kiada nawe.

Kwa hivyo ndio, kila mtu yuko hapa, kwa hivyo tuko sawa na hilo. Je, kuna maswali yoyote ambayo mtu yeyote anayo wakati nyinyi mnanyoosha au mnapumzika? Sawa. Nilisema kulikuwa na sifa tano.

Acha nitoe nne na tano kwa Uprotestanti huu wote, unaotujia hapa. Sawa, nambari nne. Uprotestanti huria, tunaitaje huu? Tunaita aina hii ya kuibuka kwa Uprotestanti huria katika karne ya 19.

Ina sifa hizi. Kwa hivyo, sawa, nambari nne. Uliberali wa Kiprotestanti, uliberali wa Kiprotestanti wa kitamaduni, ulisimama kwamba ukweli wote ni ukweli wa Mungu.

Kwa hivyo kila kitu kilicho cha kweli kinatoka kwa Mungu. Baada ya kusema hivyo, Uprotestanti wa kiliberali wa kitamaduni ulikuwa wazi kwa ukweli wa kisayansi. Ikiwa ni kweli kisayansi, lazima iwe kutoka kwa Mungu.

Sasa, hili lilisababisha mjadala mkubwa katika karne ya 19 kwa sababu mnamo 1859, Darwin alichapisha kitabu chake cha Origin of Species. Kisha, kanisa likaanza kupendelea upande wowote katika mageuzi. Sasa, mtazamo wa Kiprotestanti wa kawaida kuhusu Darwin na mageuzi ulikuwa kwamba ikiwa hili ni kweli na limethibitishwa kisayansi, ningekubali kwa sababu ukweli wote unatoka kwa Mungu.

Kwa hivyo, hawakuona tofauti kati ya ukweli wa kidini na ukweli wa kisayansi. Na vivyo hivyo ilitokea kwa ukosoaji wa Biblia. Ukosoaji wa Biblia uliongezeka katika karne iliyopita, haswa karne ya 18, lakini unaendelea kukua katika karne ya 19 pia.

Ukosoaji wa Biblia ni njia ya kuikaribia Biblia. Ni nani aliyeandika? Waliandika lini? Kwa nini waliandika? Je, ni hemenetiki gani za haya yote na kila kitu? Lakini walikuwa wakikubali sana ukosoaji wa Biblia kwa sababu walihisi kwamba ikiwa ukosoaji wa Biblia na ukosoaji wa kihistoria, ikiwa ni kweli, ikiwa haya ni kweli, basi tunapaswa kuyakubali. Hatupaswi kuyaona kama kinyume na Ukristo.

Kwa hivyo, kulikuwa na mwelekeo wa kukubali ukweli wote kama ukweli wa Mungu. Hilo lilijumuisha ukweli wa kisayansi, na lilijumuisha ukweli wa kihistoria wa kibiblia. Kwa hivyo, kwa namna fulani, wengi wao walikuwa ndio waliounda kile tunachokiita ukosoaji wa kibiblia.

Kwa hivyo hiyo ilikuwa nambari nne, kukubali ukweli wote kama ukweli wa Mungu. Hiyo ikawa aina ya alama ya uliberali. Sawa, nambari tano, uliberali wa kitamaduni wa Kiprotestanti, ulikuwa na ushawishi katika pande mbili.

Kwa hivyo wacha nizungumzie pande hizo mbili. Na ilikuwa na ushawishi mkubwa katika pande mbili. Kwa upande mmoja, iliathiri mrengo wa kulia wa kanisa na mrengo wa kihafidhina zaidi wa kanisa.

Iliathiri mrengo wa kiinjilisti, mrengo wa kiinjilisti wa kanisa. Na ilifanyaje hivyo? Jinsi ilivyofanya hivyo ilikuwa kwa msisitizo wake juu ya uzoefu wa kidini, kwa msisitizo wake juu ya uzoefu wa moyo, uzoefu wa mwamini, bila kuhitaji mpatanishi. Hilo ni jambo ambalo mrengo wa kulia wa Ukristo ulijifunza.

Kwa hivyo hilo ndilo jambo ambalo uamsho ulianza: uzoefu wa mwamini. Kwa hivyo inavutia sana kwamba uliberali wa kitamaduni wa Kiprotestanti ulikuwa na ushawishi kwenye mabawa ya kiinjili ya kihafidhina zaidi ya kanisa kupitia mazungumzo yao kuhusu uzoefu. Na hilo linachukuliwa na vipengele vya kihafidhina zaidi vya kanisa.

Sasa, kanisa halingeona uhusiano huo. Hawangeunganisha nukta hizo. Lakini kwa kweli, nguvu ya msisitizo wa uliberali kwenye uzoefu, uzoefu wa Kikristo, ikawa muhimu sana katika mrengo wa kulia wa kanisa.

Inavutia sana. Tayari kuna msisitizo juu yake kutoka kwa wauamsho. Hilo ni jambo zuri.

Lakini kwa nini wanasisitiza hili sana? Wanapata wapi hili? Namaanisha, uliberali wa Kiprotestanti ulianza kabla ya Schleiermacher, lakini yeye ndiye aliyeuleta pamoja. Lakini je, wanapata baadhi ya msisitizo huo kutokana na aina ya usikilizaji, majadiliano, na umuhimu wa uzoefu wa kidini? Je, wanapata baadhi ya hayo? Au, na hilo ni swali zuri, Jesse, je, wao wenyewe, kwa msisitizo wao juu ya uzoefu wa kidini, je, wanashawishi wito wa uliberali wa uzoefu wa kidini? Labda inafanya kazi pande zote mbili. Labda mazungumzo yanaenda pande zote mbili kwa maana fulani.

Nadhani jambo la kushangaza ni kwamba watu walio upande wa kulia hawangewahi kutambua kwamba, jamani, tunaweza kuathiriwa kidogo na uliberali wa Kiprotestanti, kwamba hiyo inawezekana. Nadhani waliathiriwa, lakini wanaweza kuwa wameathiri pia. Sawa, kwa hivyo hiyo ni njia moja ambayo waliathiri, sawa? Sawa, njia ya pili ambayo walishawishi kanisa na utamaduni mpana ilikuwa kwa kushawishi mrengo wa kushoto wa Ukristo pia.

Sio tu kwamba hawakuathiri uamsho au Ukristo wa kihafidhina, bali pia waliathiri mrengo wa kushoto. Sawa, sasa wakati mwingine, na hasa, oops, hasa mafundisho ya mtu anayeitwa Walter Rauschenbusch, Mjerumani mwingine mzuri, lakini aliishi Marekani, hivyo, lakini Walter Rauschenbusch. Sasa, Walter Rauschenbusch ni mtu wa kuvutia sana na muhimu sana kwa historia ya kanisa kuanzia Matengenezo hadi sasa.

Pia ana lebo. Acha nikupe lebo yake. Nadhani wakati mwingine tunapaswa kuwa waangalifu na lebo hizi, na hatuwaweki watu kwenye masanduku tu; Walter Rauschenbusch alikuwa na lebo pia.

Aliitwa baba wa harakati za injili ya kijamii, na nina picha ya Rauschenbusch hapa. Hizo ni tarehe zake, 1861, 1918, sawa? Sasa, harakati za injili ya kijamii zilisisitiza sio tu uzoefu wa mwamini na uzoefu wa kidini wa mwamini, lakini harakati za injili ya kijamii zilichukua uelewa huo wa uzoefu na kuuhusisha na jamii, yaani, na kanisa. Kwa hivyo harakati za injili ya kijamii ni maisha ya kanisa, lakini ni maisha ya kanisa linalowajali maskini.

Ni maisha ya kanisa, kumpenda Mungu na kumpenda jirani yako. Kwa hivyo harakati za injili ya kijamii zilikuwa upande wa kushoto wa mambo, mrengo wa kushoto wa Ukristo kwa namna fulani, lakini ni muhimu sana kuzingatia hili la Walter Rauschenbusch. Walter Rauschenbusch alilinganisha injili ya kijamii, yaani, kuwajali maskini, na hitaji la imani ya mtu binafsi.

Kwa hivyo, Walter Rauschenbusch alilinganisha kuwatunza maskini na imani ya mwamini mmoja mmoja. Kwa hivyo hakuwa mpinga uamsho. Hakuwa mtu wa aina

ya mtu anayepinga uzoefu wa Kikristo mmoja mmoja, na kwa kweli, alikuwa rafiki wa Charles Grandison Finney, mfufuaji mkuu zaidi katika karne ya 19.

Kwa hivyo, tunapaswa kuwa waangalifu tunapomzungumzia Walter Rauschenbusch kwa sababu tunapaswa kuwa waangalifu hatusemi tu, oh, sawa, alikuwa upande wa kushoto wa uliberali na harakati zake za injili ya kijamii, na hakujua chochote kuhusu maisha ya mwamini au ubadilishaji wa Kikristo au chochote kile. Wasifu bora wa Walter Rauschenbusch, mwandishi mkuu wa wasifu wa Walter Rauschenbusch, anamtaja kama mhubiri wa kiinjili, kwa kweli. Kwa hivyo, kuna Walter Rauschenbusch.

Lakini kwa vyovyote vile, uliberali uliathiri mrengo wa kushoto wa Ukristo katika suala la mchakato wa kijamii, katika suala la ushiriki wa kijamii, katika suala la ushiriki wa kitamaduni na ulimwengu, katika suala la kanisa kutokuwa kundi la watu binafsi pamoja bali jamii inayowajali maskini. Kwa hivyo, iliathiri sana hilo, na Walter Rauschenbusch ndiye jina muhimu zaidi hapa. Sawa, nijulishe . Je, una maswali yoyote kuhusu Rauschenbusch? Kwa hivyo, yeye ni jina linalohitajika kujulikana.

Sawa, ili tu ujue tunakoelekea hapa, kisha nitakuacha uende. Lakini kuanzia sasa, kisha kile tutakachofanya kuanzia Jumatatu ijayo, itakuwa Jumatatu ijayo, kwa sababu Jumatano tutakutana, nitajaribu kukumbuka kutuma barua pepe kuhusu hili, kwa njia, lakini Jumatano tutakutana, Lion's Pango, kifungua kinywa, Lion's Pango. Lakini Jumatatu ijayo tutafanya, tutaanza na hitimisho la msingi la kitheolojia la uliberali.

Aina hii yote iliishia wapi? Na kisha tunataka kuiangalia vizuri. Tunataka kusema, je, ilikuwa na nguvu? Je, ilikuwa na udhaifu? Ndiyo, nadhani zote mbili. Kwa hivyo, tunataka kuiangalia hiyo.

Lakini tuko katika sehemu tunayopaswa kuwa katika hotuba, kwa hivyo tumepangwa kuanza hii leo, kwa hivyo tuko katika hali nzuri. Sawa. Uwe na siku njema.

Asante, watu, kwa kujiunga nasi leo. Tunafurahi kuwa nanyi, na mmefanikiwa kupita saa nzima. Kwa hivyo hiyo ni nzuri.

Huyu ni Dkt. Roger Green katika kozi yake ya historia ya kanisa, Matengenezo ya Wakati Uliopo. Hii ni kipindi cha 15, Kupanda kwa Uliberali.